

**Sak 2025/14305: HØRINGSSVAR FREMTIDENS OPPVEKSTSTRUKTUR RANA
KOMMUNE 2026-2029**

Til: Rana kommune

Fra: FAU Lyngheim

Dato: 8. februar 2026

1. INNLEDNING OG OPPSUMMERING

FAU Lyngheim leverer med dette sin høringsuttalelse til saken om fremtidig oppvekststruktur.

Sammendrag:

- FAU Lyngheim støtter alternativ A, og mener dette er det eneste realistiske alternativet som faktisk kan gjennomføres innen høsten 2026.
- Lyngheim har nok plass i dag til å ta imot Selfors-elevene uten at det må bygges noe nytt. Dette er ikke tilfelle for alternativ B og C, som begge krever regulering, nybygg og modulbygg før de kan realiseres.
- FAU Lyngheim avviser påstanden om at Lyngheim barneskole er helseskadelig. Tilstandsrapport fra Asplan Viak viser vedlikeholdsbehov over tid, men ingen forhold som gjør bygget farlig å bruke nå eller de neste årene. Det står altså ikke i veien for midlertidig bruk.

- Økonomisk er alternativ A klart best. FAU Lyngheim støtter kommunens opprinnelige kostnadsoverslag og mener tilleggene i alternativ A1 (ny gymsal, større fellesareal og nye innganger) ikke er nødvendige.
- Gymsal: Ranahallen kan brukes til kroppsøving slik administrasjonen har foreslått. Dersom det likevel er behov for ny gymsal, mener FAU Lyngheim at kostnadsestimatet på 80 MNOK er for høyt.
- Det samme gjelder foreslått fellesareal og garderober – både behovet og kostnadsnivået bør vurderes på nytt.
- FAU Lyngheim er kritisk til alternativ B og C, som innebærer:
 - nedleggelse av byens eneste barneskole i sentrum
 - splitting av dagens skolekrets på to til tre skoler
 - trafikkfarlig skolevei
 - økt behov for skoleskyss
 - økt trafikk til og fra sentrum
 - høyere driftskostnader
 - løsninger som ikke lar seg gjennomføre innen høsten 2026
- Sentrum har kommunens største levekårsutfordringer, og Lyngheim har et spesielt sterkt fagmiljø for minoritetsspråklige elever. En splitting av elevgruppa vil svekke dette miljøet og øke sosiale forskjeller.
- En barneskole i sentrum er avgjørende for byutvikling, bosetting, inkludering og et aktivt og trygt bymiljø for barn og familier.
- En nedleggelse av sentrumsskolen går på tvers av kommunens egne mål og planer for utviklingen av byen.
- FAU Lyngheim støtter alternativ A, og at kommunen sikrer en permanent barneskole i sentrum.

2. ALTERNATIV 0

Som ved forrige høringsrunde, er FAU Lyngheim fortsatt av den oppfatning at dagens skolestruktur bør videreføres (alternativ 0). Av underlaget og den politiske debatten har vi forstått det slik at dette ikke er et reelt alternativ. Vi vil derfor fokusere på de øvrige alternativene som er foreslått.

3. NÆRMERE OM ALTERNATIV A

3.1. Alternativ A er det eneste alternativet som lar seg gjennomføre innen høsten 2026

FAU Lyngheim stiller seg positiv til alternativ A, hvor elevene fra Selfors flyttes til Lyngheim fra høsten 2026, og elevene flyttes samlet til Rana ungdomsskole avd. Mo høsten 2028.

Basert på tilgjengelig underlag, er FAU Lyngheim av den oppfatning at alternativ A er det eneste gjennomførbare alternativet fra høsten 2026. Dette ettersom Lyngheim i dag har nok kapasitet til å ta imot alle elevene fra Selfors samlet, uten at det gjøres bygningsmessige endringer med skolen.

Alternativ B og C innebærer behov for regulering av tomt, større bygningsmessige endringer både på eksisterende bygningsmasse og nybygg/modulbygg.

3.2. Dagens tilstand på Lyngheim barneskole

FAU Lyngheim har registrert at Barnas stemme, representert av advokatfirmaet Elden, har stilt spørsmål ved tilstanden på Lyngheim barneskole. Vi har også registrert at det i den offentlige debatten er uttalt at Lyngheim skole er farlig for helsen.

Vi finner ingen konkrete holdepunkter eller rapporter som tilsier at Lyngheim barneskole er en farlig skole, verken for elever eller ansatte. I underlaget til skolestruktursaken har konsulentfirmaet Asplan Viak produsert følgende to rapporter som ligger offentlig tilgjengelig på kommunens sider om oppvekststruktur:

- **Tilstandsvurdering Lyngheim barneskole¹**

Tilstandsvurderingen av Lyngheim barneskole viser at den er preget av vedlikeholdsetterslep og at enkelte deler av bygget har vesentlige avvik sammenliknet med et nytt bygg med TEK17-standard. FAU-Lyngheim er av den oppfatning at denne vurderingen viser at det er behov for utbedringer dersom bygget skal brukes som barneskole på lang sikt. Tilstandsvurderingen viser imidlertid ikke at det er farlig eller helseskadelig å bruke bygget til skole i dag eller noen år fremover.

- **Miljøkartlegging Lyngheim barneskole – avfallshåndtering ved rehabilitering/riving²**

Miljøkartleggingene som er utarbeidet av Asplan Viak er en rapport for håndtering av byggeavfall dersom skolen skal rives eller rehabiliteres. Det er ikke en rapport som sier noe om skolens inneklima. Skolen ble rehabilitert på 2000-tallet og bygningsmaterialer som inneholdt for eksempel asbest ble bygget inn på foreskrevet og tillatt måte. Dersom skolen hadde vært skadelig for elever og ansatte, skulle den allerede vært stengt.

Vi kan ikke se at tilstanden på Lyngheim barneskole står i veien for at skolen kan brukes i noen år til som felles skole for Selfors og Lyngheim.

¹ https://www.rana.kommune.no/_f/p2/i9860afb3-6b52-4fda-a62f-ed54b75c478/tilstandsvurdering-lyngheim-skole-200924.pdf

² https://www.rana.kommune.no/_f/p2/if0a4ea7b-dbff-437e-a490-95a98a21d67c/miljokartlegging-lyngheim-barneskole-rana-kommune.pdf

3.3. Kostnadsberegninger alternativ A

3.3.1. Overordnet om kostnader alternativ A

FAU Lyngheim støtter administrasjonenes opprinnelige kostnadsoverslag og er av den oppfatning at det er mulig å tilpasse Mo ungdomsskole til en barneskole med relativt enkle midler. For å optimalisere alternativ A, støtter vi at det vil kunne være fornuftig å vurdere enkelte elementer under kostnadsberegning A2, slik at kostnadsrammen blir liggende et sted mellom A og A2. Dette innebærer at alternativ A er det alternativet som er det beste alternativet økonomisk sett.

Alternativ		0	A	A 1	A2	B	C
Økonomi							
Investeringer	Brutto investering skole- og barnehageanlegg	434 049	151 000	265 500	185 500	119 500	154 500
	Momskompensasjon	-86 810	-30 200	-53 100	-37 100	-23 900	-30 900
	Salg tomter/bygg	-9 000	-55 000	-54 200	-54 200	-50 200	-55 000
	Lån	338 239	65 800	158 200	94 200	45 400	68 600
	<i>Endring gjeldsgrad</i>	11,7	2,3	5,5	3,2	1,6	2,4
Sum endring kapitalkostnader		23 677	4 606	11 074	6 594	3 178	4 802
Driftskostnader	Reduserte drift skole og barnehage	-1 151	-27 460	-27 460	-27 460	-27 416	-28 645
	Reduserte FDV-kostnader **	-2 122	-12 105	-10 865	-11 665	-8 251	-8 205
	Skoleskyss	0	2 593	2 593	2 593	5 173	5 266
	Redusert overføring fra staten	0	1 126	1 126	1 126	1 126	1 689
	Reduserte leiekostnader		-8 300	-8 300	-8 300	-8 300	-8 300
Sum endring driftskostnader		-3 273	-44 146	-42 906	-43 706	-37 668	-38 195
Sum endring drift og kapital		20 404	-39 540	-31 832	-37 112	-34 490	-33 393
Endring uløst omstillingsbehov		59 944	0	7 708	2 428	5 050	6 147

* Tabellen gir uttrykk for siste år i økonomiplanperioden, men skyss tar utgangspunkt i dagens elevmasse

** FDV= forvaltning, drift og vedlikehold

3.3.2. Innspill til hvorfor kostnadsalternativ A1 ikke er nødvendig – det er ikke behov for ny gymsal ved Mo ungdomsskole

På oppfordring fra politikerne ble administrasjonen i formannskapsmøtet den 25.11.25 bedt om å redegjøre for følgende tillegg til Alternativ A: Ny gymsal ved Mo ungdomsskole, fellesareal på minst 300 m² og nye inngangsparti/garderober. Administrasjonen fikk kort tid på seg til å utrede disse tilleggene, og presenterte i kommunestyremøte den 16.12.2025 følgende overslag:

- Ny gymsal: 80 MNOK
- Fellesareal på 300 m²: 18 MNOK
- Nye inngangsparti/garderober: 15 MNOK

FAU Lyngheim har sett nærmere på behovet for disse tilleggene i alternativ A, og vurdert kostnadsberegningen nærmere.

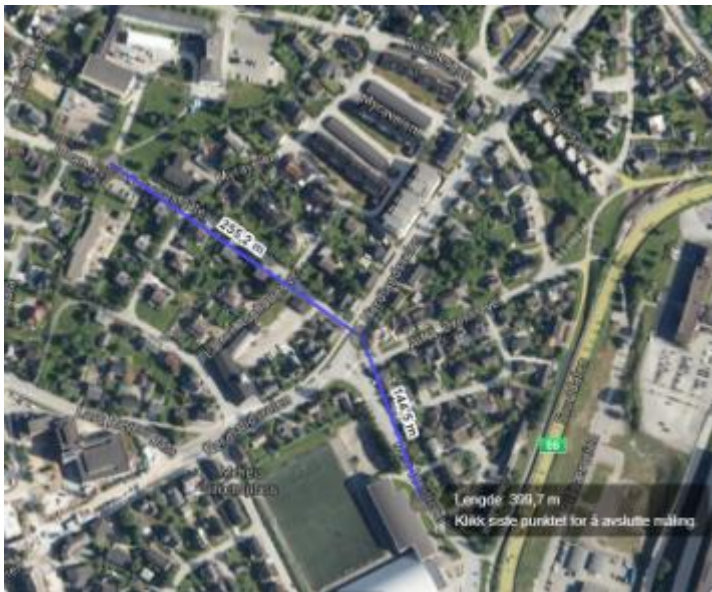
3.3.2.1. Gymsal: det er ikke behov for å bygge ny gymsal

Ranahallen kan benyttes

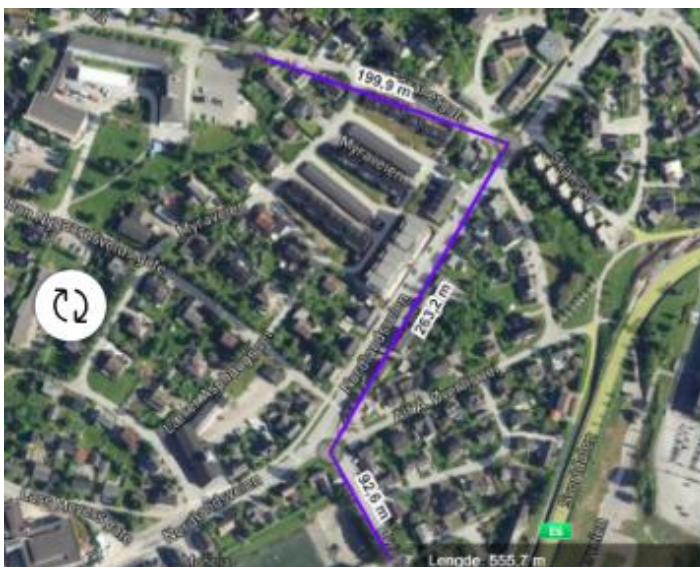
Vi er enig med administrasjonen om at Ranahallen kan benyttes som gymsal. Det har tidligere blitt stilt spørsmål ved om det er tilstrekkelig kapasitet i Ranahallen. Dette har

administrasjonen undersøkt nærmere og besvart bekreftende på, noe som innebærer at dette må kunne legges til grunn for alternativ A.

Det har også blitt stilt spørsmål ved om barna kan gå fra Mo ungdomsskole til Ranahallen. Avstanden er ca. 400 meter fra Mo ungdomsskole dersom man går den korteste veien, som er via Johan Nygaardsvolds gate. I denne gaten er det ikke fortau, men dette er en gate hvor det er svært lite trafikk og det er ikke gjennomkjøring ut mot Nordlandsveien. Elevene vil gå sammen med lærer til gymtimene.

Dersom det er nødvendig med fortau, kan elevene gå fra oversiden av skolen via Toranesgata. Fra denne siden er det fortau hele veien og det er ca. 550 meter å gå.

I dag går barna fra Lyngheim til svømming i Ranahallen. Veien fra Lyngheim er ca. 1 kilometer. Tilbakemeldingen fra representantene i SU-møtene på Lyngheim er at dette er

uproblematisk og at man ikke ser at det skal være et problem å gå 400/550 meter til Ranahallen for å ha gym.

FAU Lyngheim ønsker også å fremheve at en gåtur fra skolen til Ranahallen for å ha gym, vil kunne brukes for å oppnå kompetansemålene i kroppsøvingsfaget om trygg ferdsel i trafikken. Dette fremhever også administrasjonen som positivt med avstanden til Ranahallen.³ I tillegg er ferdsel ute i frisk luft i seg selv viktig fysisk aktivitet.

Dersom det må bygges gymsal, skal det ikke koste 80 MNOK

Hvis det av ulike årsaker likevel må bygges en gymsal ved Mo ungdomsskole, er kostnadsestimatet som er lagt til grunn altfor høyt. Vi har forstått det slik at administrasjonen har tatt utgangspunkt i gymsalene ved Båsmo og Selfors som kostet ca. 60 MNOK hver og inflasjonsjustert dette.

FAU Lyngheim er av den oppfatning at dette blir helt feil utgangspunkt. Før man kan kostnadsberegne en gymsal må det vurderes *hva* man skal bygge. Gymsalene på Båsmo og Selfors er av særdeles høy standard, store i totalt areal og med mange tilleggskomplekser som ikke er nødvendige. Videre har gymsalene på Selfors og Båsmo mange kostnadsdrivere som ikke er nødvendige for et gymsalbygg og som man bør velge bort dersom det må bygges en ny gymsal ved Mo ungdomsskole. Disse kostnadsdriverne er blant annet:

- Stort fotavtrykk - ca. 1000 m²
- Gymsalen har delevegg slik at to klasser skal kunne ha gym samtidig
- Fire fullverdige garderober, altså dobbelt sett med jente- og guttegarderober
- Egen HC-garderober og to egne lærergarderober
- Et eget trimrom i tillegg til gymsalene
- Et eget kjøkken
- Flere lagerrom
- BREEAM-klassifisert i kategorien «Very good» - en betydelig kostnadsdriver som må behovsvurderes
- Bygget i massiv-tre, noe som også er en kostnadsdriver og som må som må behovsvurderes
- Egne el-billadere tilknyttet gymsalene
- Eget sykkelkur med lader for elsykkel
- Entreprenøren har i media uttalt at det var problemer med grunnforholdene, noe som medførte noen ekstra millioner i kostnader – dette er en særskilt kostnad ved dette byggeriet og er ikke noe som kan inflasjonsjusteres og overføres til bygging av ev. gymsal ved Mo ungdomsskole.

³ <https://www.rana.kommune.no/f/p2/ia56742f6-58c9-4cb4-9fe9-a80b076fc99e/horingsnotat-desember-2025-2utgave-1.pdf> s. 24

- Dersom det legges til grunn at gymsalen skal koste 80 MNOK, gir dette en byggekostnad på 80 000,-/m². Dette er meget høyt for et bygg som kan gjøres relativt enkelt.

Alt i alt viser oversikten at gymsalene på Båsmo og Selfors fremstår mer som større flerbrukshaller, og at disse ikke bør eller kan være «referansebygg», dersom man må bygge gymsal ved Mo ungdomsskole. Det kan bygges langt rimeligere – noe som gjøres ved mange andre skoler i resten av landet. Som eksempel vises det til Grua skole i Lunner kommune som bygde en stor, flott gymsal i 2024 med en prislapp på 33 MNOK.⁴⁵

FAU Lyngheim ønsker også å vise til at det tidligere har vært gymsaler ved Mo ungdomsskole, og at dersom det er nødvendig å bygge en gymsal ved skolen - bør en reetablering vurderes. Vi registrerer at administrasjonen i høringsnotatet peker på at dette er uhensiktsmessig - men det fremstår ikke som alternativet er vurdert nærmere.

3.3.2.2. Fellesareal

Etablering av nytt fellesareal på ca. 300 m² er et punkt som ikke er med i opprinnelig forslag fra administrasjonen, og som har kommet inn som et punkt etter forespørsel fra politikerne. FAU Lyngheim stiller spørsmål ved behovet, og viser til det administrasjonen selv sier om potensielt tilgjengelig areal i Mo ungdomsskole (amfi på 95 m² i B-fløyen og kantineareal i underetasjen i A-fløyen på ca. 180 m²). Det vises også til hvordan dette løses ved de øvrige bydelsskolene, og at det ikke er slik at alle disse skolene har egne store fellesrom. FAU Lyngheim støtter også administrasjonenes innspill om at elevene i sentrum har gangavstand til kinoteater, samfunnshus, bibliotek mv., som kan benyttes ved behov. Dette er også en god løsning for å sikre sambruk og for å påse at allerede tilgjengelig og egnet bygningsmasse benyttes - istedenfor at det står tomt store deler av dagen og uka.

Dersom det anses nødvendig å etablere et eget fellesareal, anses størrelsen på 300 m², som relativt stor. Det stilles spørsmål ved om et så stort areal er strengt nødvendig. Videre stilles det spørsmål til byggekostnadene som er estimert til kr 60 000 per m² og totalt 18 MNOK. Dette er et relativt enkelt byggeri, og bør kunne bygges rimeligere.

Det er i alle tilfeller ikke behov for både gymsal og et slikt fellesareal - dette innebærer at alternativ A1 slik det er kostnadsberegnet, ikke er et reelt alternativ.

3.3.2.3. Inngangsparti

Etablering av grovgarderober er et punkt som ikke er med i opprinnelig forslag fra administrasjonen, og som har kommet inn som et punkt etter forespørsel fra politikerne.

⁴ <https://doffin.no/notices/2021-300925>

⁵ <https://www.lunner.kommune.no/politikk/slik-utvikler-vi-lunner/tidligere-prosjekter/ny-gymsal-grua-skole>

FAU Lyngheim er enig i at det kan være fornuftig å se på en garderobeløsning med grovgarderobe for de minste trinnene. Før dette kan kostnadsberegnes må både behov, funksjon og nødvendig areal kartlegges. Det er uklart hva administrasjonen har lagt til grunn når det er lagt inn 15 MNOK for dette alternativet. Vi ønsker her å gjøre oppmerksom på at det eksisterer en svært romslig hall ved inngang A som bør vurderes nærmere.

3.4. Skolekretsen for L yngheim må beholde Langnes, Ytre Langnes og Fageråsen i alternativ A

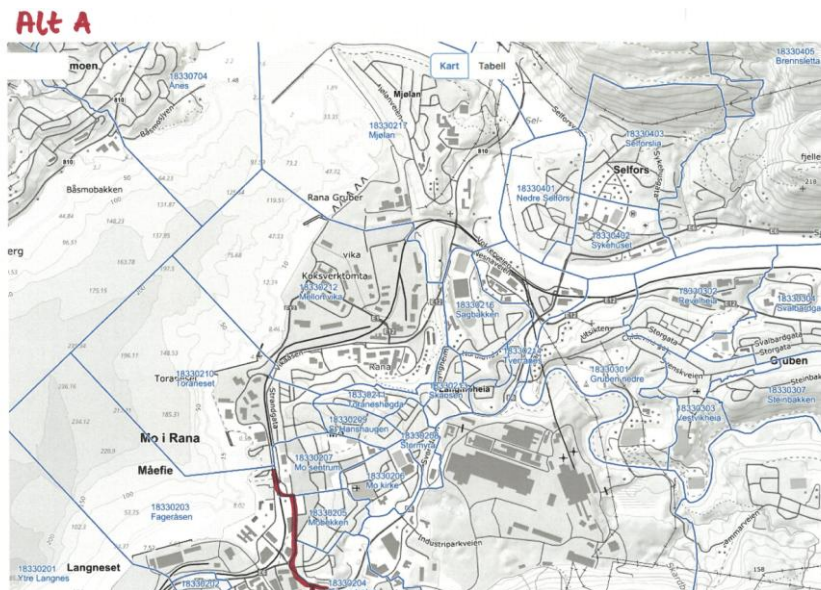
I alternativ A er følgende foreslått som ny skolekretsgrense for Lyngheim:

Ny skolekrets, Lyngheim barneskole:

Langmoheia, Mellomvika, Mjølan, Mo kirke, Mo sentrum, Mobekken, Sagbakken, Skansen, St. Hanshaugen, Stigerplatået, Stormyra, Toraneset, Toraneshøgda, Tverrånes, Brennsletta, Nedre Selfors, Ranosen, Selforslia, Sykehuset, Åenget.

Denne endringen innebærer at følgende deler av sentrum, som i dag sokner til Lyngheim, skal sendes til Haukens: Ytre Langnes, Langnes, Fageråsen.

Skolegrensen vil gå ca. slik:

Vi mener at en slik skolekretsgrense vil bryte med opplæringsloven § 8-1 som sier at:
“Grunnskoleelevene har rett til å gå på den skolen som ligg nærast eller ved den skolen i nærmiljøet som dei soknar til.”

Kjernen i prinsippet er at barn skal ha kort og trygg skolevei og at barn skal kunne gå på skole i sitt nærmiljø. Videre skal kommunen ta hensyn til avstand, trafikksikkerhet, fysisk tilgjengelighet og kapasitet.

Det er lite tvilsomt at dette prinsippet brytes ved å sende disse elevene til Hauknes når det finnes en skole i sentrum:

- Avstanden mellom Fageråsen og Mo ungdomsskole er ca. 2,2 km, mens avstanden mellom Fageråsen og Hauknes barneskole er ca. 4,8 km - altså over dobbelt så langt. Mo ungdomsskole ligger altså klart nærmest i avstand.
- Videre er veien mellom Ytre Langnes/Langnes/Fageråsen preget av høy trafikk med 70 sone, og uten noen boligbebyggelse mellom Ytre Langnes og Åga. Dette innebærer at Hauknes barneskole ikke kan anses som en skole i nærmiljøet til Ytre Langnes/Langnes/Fageråsen.

For skoleåret 2026 vil det være ca. 15 elever som omfattes. FAU Lyngheim vil på det sterkeste fraråde en slik splitting av skolekretsen, hvor et så lite antall elever flyttes ut av byen. Vi er bekymret for hvilke konsekvenser dette vil ha for disse elevene som vil splittes fra venner de har gått på skole og barnehage med, hvordan dette vil påvirke inkludering i aktiviteter etter skoletid. Videre er vi bekymret for hva dette vil gjøre med denne bydelen mtp. attraktivitet og bosetting for barnefamilier. Dette henger heller ikke godt sammen med at bydelen har en egen barnehage.

4. NÆRMERE OM ALTERNATIV B og C

4.1. Oppsummert om alternativ B og C

Overordnet er alternativ B og C svært dårlige alternativer for barna som sokner til Lyngheim barneskole. Disse alternativene innebærer en nedleggelse av Ranas eneste sentrumsskole, med en splitting av skolekretsen i 2-3 andre skoler (se punkt 4.2.). Som konsekvens får de aller fleste elevene lang og farlig skolevei (se punkt 4.3). Klassekamerater, naboer og venner splittes. Dette vil ramme alle barna i sentrum hardt, men aller verst vil dette ramme de mange barna i sentrum som scorer lavest i kommunen på levekår (se punkt 4.4.).

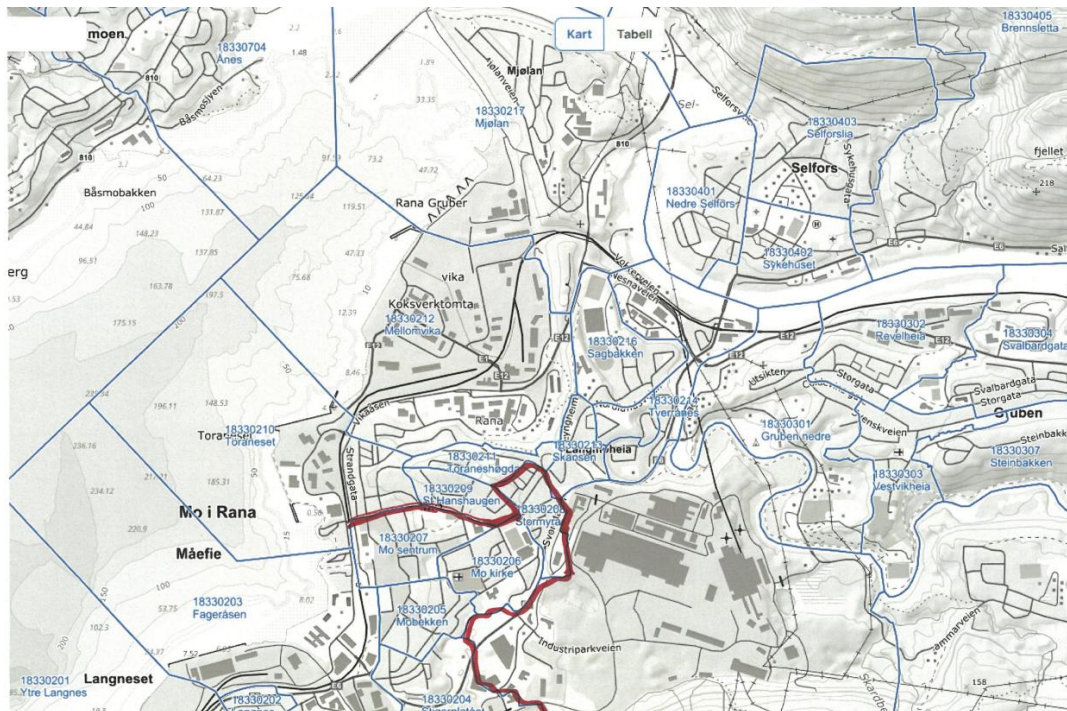
Videre er alternativ B og C de dårligste alternativene økonomisk. Det fremstår heller ikke som det er satt av tilstrekkelig med midler til behovet for tilpasning av eksisterende skoler og nye tilbygg (se punkt 4.5). Det fremstår videre som helt urealistisk at disse prosessene skal kunne være ferdigstilt innen høsten 2026 (se punkt 4.6.).

En nedleggelse av den eneste barneskolen i sentrum er også i strid med Rana kommunes egne vedtatte mål om fortetting og urbanisering av bykjernen, samt at det er ødeleggende for målet om å få en levende by med et kompakt bysentrum (se punkt 4.7). Det fremstår som lite fremtidsrettet å legge ned en skole som har den desidert største skolekretsen, og som er en av de største skolene i Rana i antall elever, og en av de som viser størst vekst frem mot 30/31 (4.8).

4.2. Splitting av skolekretsen på 2-3 andre skoler

I alternativ B og C vil Lyngheim skolekrets deles tvers gjennom sentrum. Venner som i dag går sammen til skolen vil da deles mellom Selfors og Hauknes, eller i verste fall på tre skoler: Selfors, Hauknes og Gruben. Dette fremstår fortsatt som uklart. Dersom nye

skolekretsgrenser for alternativ B og C blir slik som foreslått i underlaget til høringsnotatet, vil grensen gå ca. slik:

Som kartet viser, vil grensen gå tvers igjennom sentrum og dele små bygater og nabolagsgater i hver sin skolekrets. Dette betyr at venner og naboer i samme nabolag og til og med samme gate, vil sendes til hver sin skole.

Elevrådet ved Lyngheim uttalte dette i sitt høringsssvar 9.april 2025⁶: «Videre er elevrådet svært skeptisk til å dele opp skolen, slik at elevene fra Lyngheim skole blir spredt på andre skoler. Dette vil kunne splitte vennskap og relasjoner de har med sine medelever og lærerne ved skolen. Elevrådet uttrykker at vennskap, trivsel og trygghet er viktige faktorer i skolehverdagen sin.»

Lyngheim er den eneste skolekretsen som foreslås splittet. De andre alternativene innebærer, slik vi forstår det, at skoler i sin helhet flyttes samlet. Dette er et forhold som bør veie tungt i favør av å beholde en barneskole i sentrum.

⁶ https://www.rana.kommune.no/_f/p2/i9aa875d7-ead2-4b6f-b0ab-3e2816fd784d/elevradet-ved-lyngheim-barneskole.pdf

4.3. Skolevei

4.3.1. Skoleskyss

Til Hauknes:

Dersom alternativ B eller C gjennomføres, vil antall barn med behov for skyss til Hauknes øke. Dette skyldes en beregnet økning av elever som sokner til Lyngheim (Menon s. 56.)⁷

Elevfordeling per trinn: ⁸

Elevfordeling per trinn:

	1	2	3	4	5	6	7	Sum
26/27	44	45	39	47	35	47	41	298
27/28	58	44	45	39	47	35	47	315
28/29	41	58	44	45	39	47	35	309
29/30	46	41	58	44	45	39	47	320
30/31	53	46	41	58	44	45	39	326

Kilde: Utgangspunkt i folkeregistrerte tall per 2. okt. 2025

Vi ser altså en økning i elevtall fra 26/27- 30/31 med 28 elever, noe som vil medføre at flere barn vil ha behov for skoleskyss. Det legges på bakgrunn av dette til grunn at det i 2031 vil være 193 elever som har behov for skoleskyss til Hauknes barneskole. Forventede konsekvenser av dette vil igjen være økt belastning på veinettet, økt trafikk tetthet i rushtidene, samt økte kostnader som følge av behov for busser og sjåfører.⁹

Det bemerkes i denne forbindelse at det i barnas transportplan er et mål om at minst 80% av barn skal kunne gå eller sykle til skolen.

Dersom alternativ B eller C gjennomføres, forventes det at det i løpet av perioden vil skje en reduksjon i antall barn med behov for skyss fra Selfors, som følge av en forventet nedgang i elevtallet på Selfors. Den konkrete beregningen viser en nedgang i antall elever fra 150 (26/27) til 128 (30/31), altså en nedgang på 22 elever (Menon¹⁰).

⁷ https://www.rana.kommune.no/_f/p2/i12dbd8dc-18c6-4068-a103-35e80efaa47d/presentasjon-av-menon-13102025.pdf

⁸ https://www.rana.kommune.no/_f/p2/i411ea39a-c5c1-42cb-a9e9-ca5b02bde0f0/skolekretsgrenser.pdf

⁹ https://www.rana.kommune.no/_f/p2/ib8ef8987-d4e5-4e8f-8bc9-bacb9f9f9e10/skoleskyss-fremtidens-oppvekststruktur.pdf

¹⁰ https://www.rana.kommune.no/_f/p2/i12dbd8dc-18c6-4068-a103-35e80efaa47d/presentasjon-av-menon-13102025.pdf

Elevfordeling per trinn:

Ny skolekrets for Selfors barneskole:

Brennsletta, Nedre Selfors, Ranosen, Selforslia, Sykehuset, Åenget, Langmoheia, Mellomvika, Mjølan, Sagbakken, Skansen, St.Hanshaugen, Toraneset, Toraneshøgda og Tverrånes.

11

	1	2	3	4	5	6	7	Sum
26/27	43	38	44	42	50	51	41	309
27/28	48	43	38	44	42	50	51	316
28/29	38	48	43	38	44	42	50	303
29/30	43	38	48	43	38	44	42	296
30/31	39	43	38	48	43	38	44	293

Kilde: Utgangspunkt i folkeregistrerte tall per 2. okt. 2025

Fremtidig prognose viser altså nedgang i elevtall på Selfors, men økning i elevtall på Lyngheim. Ved å beholde en skole i sentrum, som er et vekstområde, legges det til rette for demografiske endringer. Dette er et fokusområde for Rana kommune.

Til Selfors:

Dersom alternativ B eller C gjennomføres er det beregnet at det for skoleåret 26/27 vil være omtrent 9 elever som trenger skyss til og fra Selfors barneskole.¹²

Det er grunn til å stille spørsmål ved denne beregningen. I utredningen er det lagt til grunn at det tar 36 minutter å gå ruten Toranesgata - Selfors barneskole.¹³ Det fremstår som helt urealistisk at et lite barn på 6 år vil bruke 36 minutter på å gå denne strekningen. Foreldre ved Lyngheim har testet denne ruten med åtteåringer. Gåturen tok over 1 time, og ville trolig tatt mye lengre tid uten følge av voksne. Gåturen opplevdes som utrygg og usikker med flere farlige kryssninger av veien uten fotgjengerfelt, utflytende fortau mot veier, høy trafikk og høy hastighet (50- og 60- soner).

¹¹ https://www.rana.kommune.no/_f/p2/i411ea39a-c5c1-42cb-a9e9-ca5b02bde0f0/skolekretsgrenser.pdf

¹² https://www.rana.kommune.no/_f/p2/ib8ef8987-d4e5-4e8f-8bc9-bacb9f9f9e10/skoleskyss-fremtidens-oppvekststruktur.pdf

¹³ https://www.rana.kommune.no/_f/p2/ib8ef8987-d4e5-4e8f-8bc9-bacb9f9f9e10/skoleskyss-fremtidens-oppvekststruktur.pdf

Videre var det skummelt å gå over Selforsbrua med tungtrafikk i høy fart som ga kraftige vinddrag. Rekkverket over brua er lavt og mulig å klatre på. Barna som gikk testrutene ble med en gang trukket mot rekkverket og vannet og ble stående å henge over rekkverket til de voksne ba de om å gå videre. Tanken på at barna skal gå frem og tilbake her alene hver dag, oppleves som skummelt.

Avstanden vil i seg selv medføre at foreldre vil måtte kjøre barna for å rekke skolen, og at det reelle tallet for antall elever som trenger skyss er langt høyere enn estimert. Også det forhold at skoleveien oppleves som farlig, innebærer at mange foreldre vil komme til å kjøre barna. Dette utgjør et særlig problem for barnefamilier i sentrum uten bil.

En vesentlig del av Ranas befolkning har sine arbeidsplasser i sentrumsområdene, noe som medfører svært mye trafikk inn til sentrum. De fleste kjører inn til byen. Det er lite hensiktsmessig å skape mer motgående trafikk ved å frakte barneskoleelever ut av sentrumskjernen, samtidig som et stort antall ungdomsskoleelever skal inn til byen.

Elevtallet på Selfors er nedadgående, slik at det i fremtiden vil være færre barn som trenger skyss inn til sentrumsområdet under alternativ A.

4.3.2. Farlig skolevei gir flere barn krav til skoleskyss

Kan strekningen Toranesgata - Selfors barneskole regnes som særlig farlig eller vanskelig skolevei? Dette skal ifølge Utdanningsdirektoratet vurderes både objektivt og subjektivt.¹⁴

Objektivt ut fra fartsgrense, trafikk tetthet, tilrettelegging for fotgjengere, vei-bredde, sikt, gangvei, belysning, og veikryss.

Barna må minimum krysse veien tre ganger for å komme seg fra sentrumsområdene til Selfors. Det er ikke fortau eller autovern langs veien. Gangfeltet ved rundkjøringen i Tverråneset er en av disse overgangene, og er en del av et sentralt knutepunkt på Helgeland hvor E6 og E12 møtes.

Flere veiprosjekt har i de senere år blitt gjennomført på E6 som gjør det lettere for tungtransport å passere. Trafikk tettheten er også størst ved skolestart og skoleslutt. Denne veistrekningen ligger akkurat der alle barna fra sentrumsområdene må passere for å komme seg til Selfors barneskole.

Det bemerkes her at det i vedlegg til høringsnotatet om skoleskyss står «*Med en større elevtrafikk over veien må avbøtende tiltak vurderes, slik at flere elever kan gå til og fra*

¹⁴ <https://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/Skoleskyss/udir-2-2019-retten-til-skyss1/2.-nar-har-eleven-rett-pa-skoleskyss/2.2-sarlig-farlig-eller-vanskelig-skolevei>

skolen. Avbøtende tiltak kan for eksempel være hjelp til å krysse veien ved rundkjøringen.»
Det stilles spørsmål til hvordan dette skal løses i praksis.

Man kan skissere flere alternative gå-ruter fra sentrumsområdene til Selfors. Det som likevel er viktig å huske er at barna vil komme til å velge den korteste ruten, som ikke nødvendigvis vil være den sikreste.

Subjektivt ut fra barns alder og utvikling. Dette er svært individuelt, og innebærer at behovet må vurderes fra barn til barn.

Når det gjelder kravet om subjektiv vurdering, innebærer dette at det skal foretas en individuell, subjektiv vurdering av om den enkelte elev har forutsetninger for å ferdes trygt på den aktuelle strekningen. Dette innebærer at man ikke kun vurderer veien i seg selv, men om de objektive trafikale utfordringene skaper en særlig risiko for den enkelte elev.

4.3.3. Er det gjennomførbart at så mange flere elever får krav på skoleskyss?

Alternativ B og C er det alternativet som vil innebære størst økning i antallet elever som har krav på skoleskyss. Som FAU Lyngheim har påpekt er skoleveien fra sentrum til Selfors å anse som en “farlig skolevei” noe som gir samtlige elever krav på skoleskyss. Fremskrevet til skoleåret 30/31 innebærer dette at nærmere 300 elever skal busses ut av byen.

FAU Lyngheim stiller spørsmål ved om Nordland fylkeskommune (Nfk) har vært tilstrekkelig involvert i forslagene til ny skolestruktur, og om de er kjent med disse konsekvensene. I “Trafikkplan Indre Helgeland”¹⁵ fra 2023 påpekes det fra Nfk at skoleskyssen i Mo i Rana representerer en særlig utfordring allerede i dag, fordi det er et svært stort antall elever som har krav på skyss til Rana U og Polarsirkelen vgs. Det pekes på at dette allerede i 2023 var “svært ressurskrevende” da dette genererer behov for mange sjåførere og busser ved skolestart/-slutt, som i begrenset grad kan utnyttes til andre formål. Videre vises det til at dette for sjåførene innebærer bruk av deltidstjenester som er lite attraktive.

Vi har notert oss at Nfk har levert et høringssvar den 6.02.2026¹⁶ og at de er bekymret for en ytterligere belastning av skoleskyssen dersom Selfors må sendes til Lyngheim/Mo ungdomsskole. Det ser imidlertid ikke ut som de har fanget opp at alternativet B og C vil belaste skoleskyssstilbudet i enda større omfang.

¹⁵ [Trafikkplan Indre Helgeland](#)

¹⁶ https://www.rana.kommune.no/_f/p2/i0e4a0435-1b04-4150-9e53-5ba274c6e199/nordland-fylkeskommune.pdf

4.3.4. Lang skolevei - rekke fritidsaktiviteter

Det er langt å gå fra Toraneset og sentrumsområdene til Selfors barneskole. Barna vil komme til å bruke minst én time én vei, sannsynligvis mer. Alle som har barn som er med på fritidsaktiviteter vet hvor hektisk det kan være når dansetimen, teaterlek, fotballtreningen eller instrumentlæringen starter kl. 16.30. Dersom barna skal gå hjem fra SFO på Selfors til sentrum, vil det bli svært utfordrende å få kabalen til å gå opp slik at barna kan delta på denne type fritidsaktiviteter.

Den 11. august 2022 ble «Fritidserklæringen» signert på nytt. I denne forbindelse står det på regjeringen.no: *«Fritidstilbud er en viktig del av barn og unges oppvekst. Deltakelse i ulike fritidsaktiviteter gir mulighet til å gjøre noe sammen med andre, være en del av et fellesskap, få nye venner, være aktive og oppleve mestring. Det er derfor viktig at alle barn og unge – uavhengig av kjønn og foreldrenes lommebok, kan delta i meningsfulle aktiviteter på fritiden. Dette er viktig både for den fysiske og psykiske helsen, og grunnlaget for god helse og livskvalitet i oppveksten og gjennom hele livet legges i barne- og ungdomsårene.»*¹⁷

Rana FK har gitt uttrykk for at barna med en endring av skolekrets vil miste mye av tilbudet fra Rana FK som «Fotball før frokost», FFO (Fotballfritidsordning) og løkkesøndag. Alle disse aktivitetene bidrar til å styrke nærmiljøet, og skaper gode lokale møteplasser. Tap av disse aktivitetene vil kunne resultere i et svekket nærmiljøtilbud. Klubben har behov for god rekruttering for å kunne fortsette å tilby disse ekstraaktivitetene.

4.4. Levekår i sentrum

Sentrumssonen har de største levekårsutfordringene i kommunen. De sosioøkonomiske forholdene må tillegges betydelig vekt i vurderingen av framtidens skolestruktur. I sentrumsområdet bor det mange familier som har sammensatte utfordringer, som vil kunne forsterkes dersom barna fordeles på enten Selfors eller Hauknes barneskole.

Rana kommunes egen rapport «Levekår i Rana kommune»¹⁸ viser tydelig at sentrumssonen har det høyest antall med levekårsutfordringer.

Figur 1

¹⁷ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/vil-sikre-minst-en-organisert-fritidsaktivitet-for-alle-barn/id2924047/>

¹⁸ Oversikt levekår, boligbehov og folkehelse 2024-2027

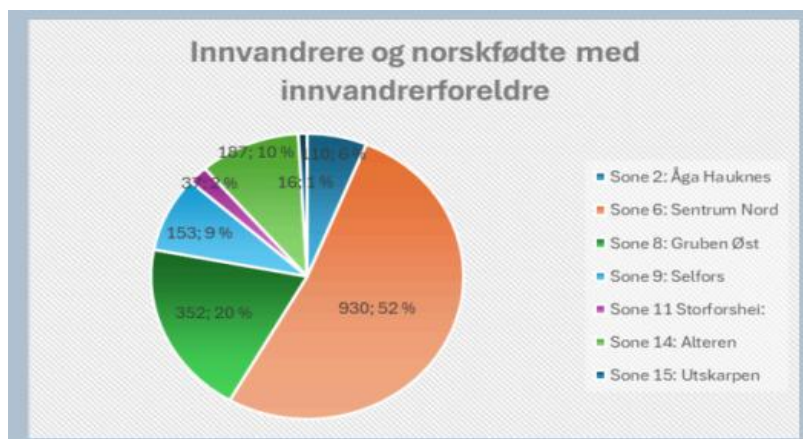
		Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre			Personer i lavinntektsusholdninger			Sosialhjelpsmottakere			Leieboliger	
		%	Antall	Antall i skole	%	Antall		%	Antall		%	Antall
Sone 1: Dalsgrenda	1137	5,1 %	58		6,0 %	68		1,5 %	17		13,7 %	156
Sone 2: Åga Hauknes	1744	3,0 %	52	110	4,7 %	82	150	2,3 %	40	57	10,4 %	181
Sone 3: Sentrum sør:	1624	10,2 %	166		9,4 %	153		3,0 %	49		22,4 %	364
Sone 4: Mo Sentrum	2068	15,3 %	316		15,8 %	327		5,0 %	103		28,4 %	587
Sone 5: Sentrum Vest	1995	12,7 %	253		11,0 %	219		4,3 %	86		28,1 %	561
Sone 6: Sentrum Nord	1442	13,5 %	195	930	13,3 %	192	891	4,8 %	69	307	12,9 %	186
Sone 7: Gruben Sentrum	2148	9,7 %	208		10,4 %	223		3,5 %	75		19,5 %	419
Sone 8: Gruben Øst	3065	4,7 %	144	352	5,2 %	159	383	2,1 %	64	140	9,5 %	291
Sone 9: Selfors	2250	6,8 %	153	153	8,9 %	200	200	2,0 %	45	45	15,2 %	342
Sone 10: Skonseng	1100	0,3 %	3		5,3 %	58		1,9 %	21		12,2 %	134
Sone 11: Stortorshel:	1115	3,0 %	33	37	8,1 %	90	149	2,7 %	30	51	7,3 %	81
Sone 12: Ytteren	2407	4,2 %	101		4,6 %	111		1,6 %	39		12,3 %	296
Sone 13: Båsmoen	2260	2,3 %	52		4,2 %	95		2,3 %	52		14,1 %	319
Sone 14: Alteren	1047	3,2 %	34	187	3,7 %	39	244	1,2 %	13	103	14,4 %	151
Sone 15: Utskarpen	782	2,1 %	16	16	7,4 %	58	58	1,7 %	13	13	16,1 %	126
Totalt	26184		1786			2075			716			4194
Sone 3-6 sentrum personer	7129		930			891			307			1698
Sone 3-6 sentrum prosent.	27 %		52 %			43 %			43 %			40 %

Fra rapporten vil vi særlig fremheve følgende faktiske forhold, hvor sentrumssonen er overrepresentert:

- Dagens Lyngheim barneskole har et nedslagsfelt som i levekårsundersøkelsen er omtalt som sone 3-6, og her var det på tidspunktet for undersøkelsen bosatt 7 129 mennesker (tilsvarende 27 % av kommunens befolkning). Dette gjør dagens Lyngheim barneskole til den største skolekretsen rent befolkningsmessig i kommunen i dag.¹⁹ Sammenlikner man dette tallet med framskrivningene i elevtall, så er det slik at sentrumssonen hva gjelder barn og unge har en stabil demografisk sammensetning. Lyngheim barneskole eller en barneskole lokalisert ved gamle Mo ungdomsskole vil - forutsatt at alternativ A realiseres - fortsatt være en av de største skolene i Rana i årene som kommer.
- Av de fem sonene med høyest andel innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, var fire i sentrum: Mo sentrum, Sentrum nord, Sentrum vest og Sentrum sør. Den femte sonen var Gruben sentrum.
- Ved inngangen av 2019 var innvandrerbefolkningens andel av den totale befolkningen i Rana kommune 6,8 prosent. For de fire sentrumssonene er snittet mellom 10,2 og 15,3 %, altså en dobling prosentmessig i forhold til gjennomsnittet i kommunen. Gitt antallet beboere i sentrumssonene, så sogner en betydelig del av kommunens innvandrerbefolkning til Lyngheim.
- Av 1 786 mennesker med innvandrerbakgrunn i Rana kommune, var 930 personer (altså 52 % av totalen) bosatt i sentrumssonen. Til sammenlikning var det på strekningen Alteren – Selfors bosatt 340 personer (tilsvarende 19 % av totalen) personer med innvandrerbakgrunn, jf. figur 2, selv om befolkningsgrunnet er forholdsvis likt, jf. fotnote 1 nedenfor.

Figur 2

¹⁹ Til sammenlikning sogner 5 213 mennesker til Gruben, og 5 714 mennesker til Ytteren, Båsmoen og Alteren. Medregnet Selfors, så er det 7 964 mennesker på strekningen Alteren – Selfors.

Mange familier bosatt i sentrum har språklige utfordringer som vil gjøre det krevende å etablere samarbeid med andre familier. I tillegg mangler flere familier tilgang til bil. Samlet sett kan dette bidra til å forsterke eksisterende sosioøkonomiske forskjeller mellom barna i Rana kommune.

SFO og fritidsaktiviteter er av særlig stor betydning for elever som er minoritetsspråklige og/eller har levekårsutfordringer. Slike arenaer bidrar blant annet til styrket språkutvikling, økt sosial inkludering, innsikt i normer, lek og samspill i norsk barnekultur, samt forebygging av utenforskap. Dette er forankret i læreplanens overordnet del (LK20²⁰). I alternativ B og C, der Lyngheim barneskole foreslås nedlagt, er det ikke tydeliggjort hvilke konkrete tiltak som skal iverksettes for å ivareta elever med levekårsutfordringer.

I høringsnotatet fra desember 2025 står det: «*Særlig sårbare barn er viet oppmerksomhet, med anbefalinger om skreddersydde overgangsplaner, kontinuitet i relasjoner og tilrettelegging. Det er understreket at endringer må gjennomføres med trygghet og forutsigbarhet, og at de barnets sosiale nettverk bør bevares så langt dette er mulig (Barnerettighetsvurdering s. 40–42).*»²¹

Lyngheim barneskole har per i dag 60 minoritetsspråklige elever som har rett til morsmålsopplæring. Av disse elevene er det ca. 30 elever som har vedtak om tospråklig fagopplæring og/eller har forsterket norsk.

I inneværende skoleår bruker Lyngheim barneskole to årsverk til forsterket norskopplæring og to-tre årsverk på tospråklig fagopplæring. Selv om det er teknisk mulig å fordele ressursene på flere skoler, vil dette ikke være en hensiktsmessig løsning - hverken for elever, lærere eller øvrige instanser som er avhengig av disse ressursene.

Morsmålslærere må undervise der elevene med aktuelt morsmål er. Dersom elevene spres på flere skoler, vil lærerne måtte følge etter, og dermed dele arbeidsdagen mellom

²⁰ [Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen | udir.no](#)

²¹ [Høringsnotat-desember-2025-2utgave-1.pdf](#) s.14

ulike skoler. Dette medfører tap av arbeidstid som følge av økt reisevirksomhet. Flere morsmåslærere gjør dette allerede i dag, men omfanget vil øke dersom elevmassen spres. I denne sammenhengen bør det også nevnes at Lyngheim deler flere morsmåslærere med Rana ungdomsskole, som har et enda større antall flerspråklige elever. Nærheten mellom skolene vil bidra til mer effektiv utnyttelse av morsmålsressursene, blant annet ved å begrense reisetid.

Også velkomstgruppa ved Lyngheim skole spiller en viktig rolle for elever som kommer til Rana. Spesielt for de som kommer midt i skoleløpet, ofte fra helt andre skolesystemer, språk og livserfaringer. Lyngheim er den barneskolen i kommunen med flest minoritetsspråklige elever, fordi mange tilflyttere og familier med innvandrerbakgrunn bor sentrumsnært. Dette gjør at velkomstgruppa ikke bare er et pedagogisk tilbud, men også en trygg inngangsport til hele det norske skolesystemet for de som trenger det aller mest.

Lyngheim har et helt eget språkteam med tospråklige lærere, noe ingen andre barneskoler i Rana har på samme måte. I avisartikkelen i Rana Blad²² den 25.01.2026 understreker lærer Dessi Edvardsen og hennes kolleger i velkomstgruppa hvor viktig det er å beholde dette miljøet samlet på en skole. Dersom skolestrukturen endres slik at minoritetsspråklige elever spres utover flere skoler uten et samlet fagmiljø, risikerer man tap av spesialisert kompetanse, svekket opplæring for flerspråklige elever, mindre støtte til lærere i ordinære klasser og dårligere overgang til ordinær undervisning. Videre vil dette kunne medføre mindre trygghet for nyankomne barn og et lavere læringsutbytte totalt.

I Rana kommunes rapport «Levekår i Rana – geografisk fordeling»²³ fra 2021 fremgår det tydelig at sentrumssonen har de største levekårsutfordringene på samtlige områder. En nedleggelse av Lyngheim barneskole vil dermed kunne få uforholdsmessig store konsekvenser for barn som allerede lever med sammensatte utfordringer. Vi mener derfor at disse forholdene må vektlegges tungt i en endelig beslutning om skolestrukturen i Rana kommune.

4.5. Nærmere om økonomi - alternativ B og C vil koste kommunen mer

Alternativ B og C øker omstillingsbehovet

Som det fremgår av matrisen fra Rana kommune, fremstår alternativ B og C som vesentlig svakere økonomiske løsninger enn alternativ A (inkludert variant A2). Når bakgrunnen for

²² <https://www.ranablad.no/guled-11-er-ny-i-rana-og-er-en-av-flere-elever-fra-mange-land-som-larer-norsk-i-velkomstgruppa-pa-lyngheim-nivaet-er-ulikt-og-noen-gar-pa-skole-for-forste-gang/f/5-42-1544998>

²³ [levekår-i-rana-kommune-geografisk-fordeling.pdf](#)

hele strukturprosessen er et uttalt behov for økonomiske innsparinger, må dette forholdet tillegges betydelig vekt. Et alternativ som ikke bidrar til å redusere omstillingsbehovet, vil ikke være i tråd med formålet bak prosessen.

Alternativ		0	A	A 1	A2	B	C
Økonomi							
Investeringer	Brutto investering skole- og barnehageanlegg	434 049	151 000	265 500	185 500	119 500	154 500
	Momskompensasjon	-86 810	-30 200	-53 100	-37 100	-23 900	-30 900
	Salg tomter/bygg	-9 000	-55 000	-54 200	-54 200	-50 200	-55 000
	Lån	338 239	65 800	158 200	94 200	45 400	68 600
	<i>Endring gjeldsgrad</i>	11,7	2,3	5,5	3,2	1,6	2,4
Sum endring kapitalkostnader		23 677	4 606	11 074	6 594	3 178	4 802
Driftskostnader	Reduserte drift skole og barnehage	-1 151	-27 460	-27 460	-27 460	-27 416	-28 645
	Reduserte FDV-kostnader **	-2 122	-12 105	-10 865	-11 665	-8 251	-8 205
	Skoleskyss	0	2 593	2 593	2 593	5 173	5 266
	Redusert overføring fra staten	0	1 126	1 126	1 126	1 126	1 689
	Reduserte leiekostnader		-8 300	-8 300	-8 300	-8 300	-8 300
	Sum endring driftskostnader	-3 273	-44 146	-42 906	-43 706	-37 668	-38 195
Sum endring drift og kapital		20 404	-39 540	-31 832	-37 112	-34 490	-33 393
Endring uløst omstillingsbehov		59 944	0	7 708	2 428	5 050	6 147

* Tabellen gir uttrykk for siste år i økonomiplanperioden, men skyss tar utgangspunkt i dagens elevmasse

** FDV= forvaltning, drift og vedlikehold

FAU Lyngheim stiller også spørsmål ved realismen i kostnadsoverslaget for alternativ B og C hva angår modulbygg og nødvendige tilpasninger ved Selfors barneskole. Slik overslaget fremstår, mener vi at det bygger på et for lavt elevtall sammenliknet med det faktiske antallet elever som vil overføres fra Lyngheim i alternativ B og C. Dette innebærer at de reelle kostnadene kan bli betydelig høyere enn det som er lagt til grunn.

Administrasjonens beregninger viser at det er satt av 30 millioner kroner i investeringer til Selfors barneskole. Dette skal dekke byggingen av modulklasserom og tilpasninger av eksisterende skole.

Tabell B-6 – investering og salg	
Alt. B (1 pkt 4))	
Investering Storforshei	60 000
Investering Selfors skole	30 000
Investering Ytteren flerbrukshus	28 000
Investering Ytteren flerbrukshus eksti	1 500
Brutto investering skoleanlegg	119 500

Er det egentlig plass til Lyngheim på Selfors?

Ut fra det tilgjengelige underlaget i saken, ser det ut som det aldri ble utredet om Selfors barneskole kan ta imot 150–180 elever fra Lyngheim. Vurderingene som foreligger fra Asplan Viak sin mulighetsstudie, er knyttet til en langt mindre elevgruppe (<100 elever). Dette skaper betydelig usikkerhet om klasse- og gruppekapasitet, uteareal, og omfanget

av tilbygg/omdisponering, samt kostnadene ved et slikt grep. Kan eksisterende bygningsmasse i det hele tatt tilpasses til så mange elever?

Asplan Viak viser til at Selfors er bygget som en 1-parallell og at det med tilførsel av <100 elever vil være et arealunderskudd på 500 m². Det konkluderes med at dette gir behov for å bygge et modulbygg med 3 undervisningsrom + grupperom mv. Hva når det tilføres ytterligere 150-180 elever? Hvor mange undervisningsrom må da bygges?

- Blir det behov for minst 6 ekstra undervisningsrom + grupperom mv.?
- Vil det i det hele tatt være mulig å tilpasse dagens skolebygg i tillegg?
- Er det tilstrekkelig med uteareal?
- Og hvordan blir logistikken med trafikk til og fra skolen, når den tilføres opp mot 180 elever ekstra?

Når hensikten med strukturendringen er innsparinger, må økonomi og gjennomførbar kapasitet være styrende. Per i dag finnes det ikke et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag som viser at Selfors kapasitetsmessig, arealmessig eller økonomisk kan håndtere et inntak på 150–180 elever fra Lyngheim.

Investeringsposten på 30 MNOK er etter alt å dømme for lav, gitt at omfanget på klasserom trolig blir 6-7 modulklasserom. I tillegg må det bygges grupperom og andre støtterom, samt gjøres interne ombygginger i eksisterende bygningsmasse. Vi kan heller ikke se at det foreligger et arealregnskap på uteareal verken før eller etter fotavtrykket til modulbygget er medregnet. Vi stiller også spørsmål ved hvordan dette kan koste 30 MNOK, når modulbygget på Moheia er beregnet å koste 40 MNOK.

Det fremstår også som uklart hvordan tilpasninger av Hauknes barneskole og ekstra personale er tenkt løst. I høringssvaret fra Utdanningsforbundet ved Hauknes barneskole²⁴ fremgår det at de er meget bekymret for plassmangel. Videre stilles det spørsmål om hvordan logistikken og personalet skal løses både i skolebygget og ved deling av SFO i to bygg. Dette er bekymringer som FAU Lyngheim deler med lærerne på Hauknes. I tillegg viser Menon-rapporten at både Hauknes og Lyngheim skal ha en betydelig vekst frem mot 30/31 på hhv. over 12 og 10 prosent.²⁵

²⁴ https://www.rana.kommune.no/_f/p2/i11e69721-e175-4a4b-a3ef-e9e26af8245f/utdanningsforbundet-ved-hauknes-barneskole.pdf

²⁵ https://www.rana.kommune.no/_f/p2/i12dbd8dc-18c6-4068-a103-35e80efaa47d/presentasjon-av-menon-13102025.pdf

4.6. Når kan dette realistisk gjennomføres?

FAU Lyngheim mener at det ikke er realistisk å gjennomføre alternativ B og C fra høsten 2026. Vi kan ikke se at det er laget noen form for fremdriftsplan som viser hvordan det er tenkt å få gjennomført nødvendige prosesser innen høsten 2026. Det vises her til at alternativ B/C vil innebære behov for ny reguleringsplan for Selfors barneskole, det må gjennomføres en anbudsprosess for bygging av modulklasserom og tilpasning av eksisterende bygg, samt at det må gjennomføres en byggeprosess med byggesak og utførelse. Dette vil ikke være mulig å gjennomføre på så kort tid. Reguleringsprosesser alene tar ca. 1 år å få gjennomført ved normal fremdrift i Rana kommune. Med påfølgende anbudsprosess, prosjekteringsprosess, byggesøknadsprosess og utførelse i etterkant - fremstår det som lite troverdig at dette kan gjennomføres raskere enn minimum 1,5-2 år.

4.7. Byutvikling - betydning av sentrumsskole for hele Rana kommune

Dersom Mo i Rana har et ønske om å fortsette og utvikles som by og distriktssenter, så kan ikke barneskolen flyttes ut av sentrum. Det er både utarbeidet rapporter og gjennomført undersøkelser som viser at for å bevare og utvikle et levende bysentrum, så må kommunen legge til rette for at dette skal skje.

En levende by er avhengig av at det bor mennesker i ulike aldre og livsfaser i sentrum. I rapporten «Vitalisering i sentrum»²⁶ pekes det på betydningen av et variert næringsliv, kulturliv og demografisk sammensetning for å skape sterke bysentrum. Rapporten viser at dersom det bor folk i ulike aldre og livsfaser i sentrum, bidrar det til et attraktivt sentrum. Videre pekes det på at mer tilrettelegging for barn er med på å skape et levende sentrum.

For FAU Lyngheim fremstår det som klart at dersom sentrumsskolen legges ned og barna skal skysses ut av sentrum, vil sentrum bli mindre levende. De barna som i dag bor og oppholder seg i byen, er med på å skape liv i byen. Dersom barn og unge som sokner til en sentrumsskole flyttes ut av sentrum, vil dette få konsekvenser for utvikling av sentrum. Dette vil også ha konsekvenser for hele kommunen. Vi er av den oppfatning at kommunen, for å kunne nå de ambisiøse mål som er satt i andre planverk, er avhengig av et sterkt og velfungerende sentrum.

Kommunen har selv utredet og lagt en plan for utvikling av byen Mo i Rana i sin kommunedelplan for byutvikling 2024-2034. Formålet med denne planen er å være et verktøy for «et attraktivt og levende bysentrum»²⁷. Det fremgår av planen at hovedmålet for byutvikling er «[e]t attraktivt og levende regionsenter som midtpunkt i det grønne skiftet, et kompakt bysentrum der folk trives, og handel og kultur blomstrer». Som det

²⁶ [NIBR-rapport 2018:1](#)

²⁷ [planbeskrivelse_kdpby_10042025.pdf](#)

fremgår videre av kommunedelplanen, er attraktiviteten til byen avgjørende for å tiltrekke seg nye innbyggere og beholde de som allerede bor her.

Vi er bekymret for hva som vil skje med byen og byutviklingen dersom barneskolen i sentrum legges ned. Det å flytte flere funksjoner ut av sentrum vil være i strid med målene i planverktøyene som foreligger. Det vil bryte med kommunens plan og ønske om å utvikle Mo i Rana som by og som et attraktivt sted å bosette seg. Som beskrevet i kommunedelplanen må byen inneha kvaliteter som gjør at folk velger Mo i Rana fremfor andre steder – en attraktivitet som gir oss et konkurransefortrinn. FAU Lyngheim har vanskelig for å se at kommunens mål kan oppnås ved å flytte funksjoner, herav en barneskole, ut av sentrum. Byen vil da miste liv og kraft, færre unge og småbarnsfamilier vil velge å bosette i sentrum og således vil det være færre som tar i bruk alt det som byen har å tilby. Det fremgår videre av kommunedelplanen at kommunens delmål skal være å styrke byens kraft og attraktivitet som senter for handel, kultur og tjenester. For å fortsette å jobbe aktivt med å oppnå dette delmålet, er kommunen avhengig av at mennesker bor og oppholder seg i sentrum. Handelsstanden og kulturarenaer har behov for at deres tilbud blir brukt for å overleve.

Barna som sokner til sentrumsskolen er aktive brukere av sentrum både gjennom turer med skolen og på fritiden. Elevene på Lyngheim går på tur til Klokkehaven, Mjølanstranda, Nordlandsparken, Talvikparken, Jernbaneparken, Havmannpromenaden og Momentparken. De bruker Sagbakken idrettsanlegg, Stållhallen og Ranahallen til kroppsøving og idrettsdager. De går til fots til Moheia bad hver gang de skal ha svømmeundervisning. De bruker Vitensenteret og museet, og er aktive brukere av byens bibliotek. Hvis sentrumsbarna flyttes ut av sentrum, hvem skal da ta i bruk dette i hverdagen?

Rana kommune er avhengig av at det skapes liv i sentrum, og at tilbudene som er utviklet faktisk blir tatt i bruk. Det vil være skadelig for bysentrum dersom det politisk ikke legges til rette for at barn og unge voksne bosetter seg sentrumsnært. En svekkelse av byen vil på sikt svekke hele Rana kommune og gi lavere vekst og færre tilflyttere.

Både lokale planer, regionale planer og statlige retningslinjer²⁸ viser med tydelighet hva som er viktig for å bevare og styrke småbyer og distriktssenter: man må beholde grunnleggende offentlige tjenester i gangavstand, som barnehager, barneskole, møteplasser, kulturtilbud og trygge nærmiljøfunksjoner.

²⁸ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/strategi-for-smabyer-og-storre-tettsteder-som-regionale-kraftsentre/id2862406/?ch=1>

4.8. Lyngheim skolekrets er størst og øker nest mest av alle bynære skoler

Lyngheim skolekrets er størst

Nedenfor følger tabell fra Rana kommunes egen rapport «Oversikt levekår, boligbehov og folkehelse 2024-2027» som viser at det er 7129 innbyggere som sokner til Lyngheim skolekrets. Dette gjør sentrum og Lyngheim skolekrets til den desidert største i Rana.

Tabell 1. Levekårssoner

Levekårssoner	Innbyggere
Sone 1 Dalsgrenda og Kvernkroken	1 137
Sone 2 Åga/Hauknes	1 744
Sone 3 Sentrum Sør (Fageråsen, Langnes og Stigerplatået)	1 624
Sone 4 Mo sentrum (Mo kirke, Mo sentrum, Mobeikken, St.hanshaugen og Stormyra)	2 068
Sone 5 Sentrum Vest (Toraneset, Toraneshøgda, Mellomvika og Mjølan)	1 995
Sone 6 Sentrum nord (Skansen, Langmoheia, Tverrånes og Sagbakken)	1 442
Sone 7 Gruben Sentrum (Nedre Gruben, Reveheia, Steinbakken, Svalbardgt. og Vestvikheia)	2 148
Sone 8 Gruben Øst (Engila, Steinbekkhaugen, Hammeren Rauvatn, Brennåsen, Umbukta, Villen og Øvre Gruben)	3 065
Sone 9 Selfors	2 250
Sone 10 Skonseng	1 100
Sone 11 Storforshei	1 115
Sone 12 Ytteren	2 407
Sone 13 Båsmoen	2 260
Sone 14 Alteren og Steneset	1 047
Sone 15 Utskarpen	782
Totalt	26 184

Selv om antallet på 7129 omfatter mange mennesker som ikke har barn i barneskolealder, er dette meget relevant for Rana kommunes ønskede politikk knyttet til befolkningsvekst og byutvikling. Dette betyr tilsvarende flere boliger sammenliknet med de andre bydelene.

Dersom unge voksne flytter ut av sentrum og ut til bydelene, vil dette innebære et press på boliger i bydelene, med behov for økt utbygging og ny infrastruktur utenfor byen. Samtidig vil det bli stående ledig bygningsmasse i sentrumsområdene. Dette vil igjen være med på å svekke sentrum betraktelig.

Lyngheim skole øker nest mest av bydelsskolene

Når det skal lages en struktur for fremtiden må man se på befolkningsframskrivningene. Ifølge Menon-rapporten²⁹ vil det for skoleåret 30/31 være 279 elever på Lyngheim. Dette er en økning på over 10% fra 25/26, og er et viktig poeng i saken. Skal man flytte nærmere 300 elever ut av byen hver dag? Som det også fremgår av rapporten vil Selfors ha en nedgang på nesten 15% fra 25/26 til 30/31. Lyngheim vil altså være over dobbelt så stor som Selfors i 30/31 og dermed ramme dobbelt så mange elever.

²⁹https://www.rana.kommune.no/_f/p2/i12dbd8dc-18c6-4068-a103-35e80efaa47d/presentasjon-av-menon-13102025.pdf

Fremskrivningene								
Skoler	25/26	26/27	27/28	28/29	29/30	30/31	Endring i prosent	
Hauknes	196	198	217	218	223	220	12,24	
Lyngheim	253	238	255	254	266	279	10,28	
Selfors	150	155	153	140	136	128	-14,65	
Gruben	391	382	389	367	367	360	-7,93	
Ytteren	213	203	201	190	186	176	-17,37	
Båsmo	286	281	283	287	299	289	1,05	
Utskarpen	72	75	79	99	102	100	38,89	
Storforshei	136	134	129	133	131	140	2,94	
Skonseng	94	89	87	86	87	85	-9,57	
Rana U	790	742	698	672	644	657	-16,84	
Dalselv (privat)	19							
Grønnfjelldal (privat)	35							
Frikult (privat)	34							
Sum elever i kommunale grunnskoler	2581	2497	2491	2446	2441	2434		
